

Yüz yirmi dört milyon evliya

Abdullah Bey: “Yüz yirmi dört milyon evliya” tabirinin hikmeti nedir? Gerçekten evliya sayısı 124 milyon mudur?”

İnsanlık tarihi boyunca her kavme bir Peygamber gönderilmiş ve yeryüzünden insanlarla iç içe sayısız evliya ve Allah dostu gelip geçmiş; güzel ahlâk ve insaniyet-i kübrâ, yani ruh, kalp ve sair manevî duyguların azamî hüşyâr olduğu ve nefsin öldürüldüğü “yüksek insanlık” milyonlar tarafından yaşanmıştır. Cennet-i Bakiye bağlarına yolculuk hiç durmamıştır! Allah dostlarının gerçek sayısını elbette Allah bilir. Bunu belli bir rakamla ifade etme imkânımız yoktur. Sabit rakamlara dökmek yerine; teksir ifade eden “milyonlar” tabirini kullanmak, daha gerçekçi bir ifade şeklidir. “Yüz yirmi dört bin enbiya ve yüz yirmi dört milyon evliya” tabiri İslâm geleneğinde teksir, yani çokluk ifade etmektedir. Enbiya ve evliyanın nefer sayısının en az bu rakamların üstünde olduğuna kinayedir. Nitekim Bedüzzaman Hazretleri, “yüz yirmi dört milyondan ziyade evliya”¹ ifadesini tercih ederek bu rakamın daha da “ziyade” olduğunu beyan etmiştir.

Dipnot:

1- Asâ-yı Mûsâ, s. 15; Şuâlar, s. 179